

طاشينك
ارمنيجه يومى سياسى غزته
صاحب امتياز: هراير ماموريان - آزادي
"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ			
	ՏԳ.	ՎԾԾ.	ԵՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	50	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՌ	50	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	15	40.

Չհրապարակված ծեղագիրք եւ չեն օրուի
ՏԵՕՐԷՆ - ԽՄԻՐԱԳՐԱՊԵՑ
Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ
10 ՓԱՐԱ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎՏԱՆԳԱԼԻՑ ՎԻՃԱԿ

Արդեօք հերոսական ընդհանուր պատերազմի մը նախօրեակին առջև կ'գտնուինք։ Այո, շատ բնական հարցումը ինքնաբերաբար կուգայ ամենու մտքին առջև։ Յոթնամեծերը նամականագ առնալու համար կ'ենթանան ընդհանուր պատերազմի մը և այժմէն կ'գոչակեն այն աւելներն որոնք պիտի գործեն 20րդ դարու մուտքին վրայ քաղաքակիրթ մարդկային ցամաքամասին մէջ։

Դիւանագիտական խաղերն ու յանկարծական փոփոխութիւնները ներկայ ժամէն յաջորդող ժամուն այնքան շատ են, որ կարելի չէ հաստատել թէ ինչ կըրնայ պատահել վաղը։ Արդէն մինչև այժմ որոշակի յայտնի չէ թէ Աւստրիոյ և Սերպիոյ միջև թշնամութիւնը սկսած է, և առաջին ընդհարումներն ինչ արդիւնք տուած են սահմանագիտականներուն վրայ։

Բայց ենթադրելով որ պատերազմը յաւարարուած և նոյն իսկ սկսուած ըլլայ, պիտի կրնա՞ն սահմանափակուի Աւստրիոյ և Սերպիոյ միջև կամ Աւստրիոյ և Պալատինոյ երեք տէրութեանց միջև, նկատելով որ Սերպիոյ դաշնակից Յունաստան և Գարաաղ, ինչպէս ալ յայտարարուած է, օգնութեան պիտի փութան Սերպիոյ, արաւելեւ համար Աւստրիոյ դէմ։ Իսկ Պալատինոյ, որ ինչ ինչ վերապահութիւններով իր չէզոքութիւնը կ'այտարարէ, բայց չղաղրի զինուորական պատրաստութիւններէ և ծէրտիւններէ թափառողն անձնական քարտուղարը կ'ըզէն Վիեննա տեսնելու համար Աւստրիոյ կայսրը, ուրիշ վտանգ մը կ'ապստանայ։

Ռուսական և պահեստի զօրքերը զենքի տակ կ'ըզեն, նոյն կ'ըզեն նաև Ռուսաստան, ուր հասարակաց կարծիքը ինչպատ Սերպիոյ սկսած է իր ծայրայեղութեան հասնիլ և հակաաւստրիական ցոյցեր ընել։

Ինչ պիտի ըլլայ գերը Ռուսիոյ, պիտի թողնուի որ ճգնուի Սերպիոյ, անհաւանական է, Բայց միջամտութեան մը պարագային ընդհանուր եւրոպական պատերազմ մըն է սկսելիքը, անարկու, աւելորդ, անաշխարհ։

Այսօր եւրոպական բոլոր մեծ պետութիւններն առանց բացառութեան խորհուած մը կ'ըզան ընդհանուր պատերազմէ մը, որովհետեւ մէջ միոյն համար մութ է ապագան, անա այս շատ իրական և միակ ճշմարիտ հիման վրայ է որ հաւանականաբար լուծուած մը պիտի գտնէ Աւստրո-սերպ պատերազմութիւնը և հազիւ թշնամութեանց սկսուած պիտի յանգի խաղաղ կարգադրութեան մը։

Հակառակ պարագային ականատես պիտի ըլլանք շատ տարրիական զէպքերու և անուստի իրողութիւններու, նոյն իսկ անհաւանական չէ որ դաշնագրութիւններ պատուեն, զինակցութիւններ ոտնակոխ ըլլան, երկկի բարեկամները, կամ զինակիցները զէմ դիմաց ելնեն և անարկու յեղաշրջուած մը յառաջ բերեն ներկայ ոյժերու քաժանութիւն մէջ։

Այս անստոյգ վիճակին բերմամբ է թերեւս որ Գերմանիա կ'աշխատի սահմանափակել կռիւը տեղւոյն վրայ, այն Գերմանիան որոնք թերթերը զեռ քանի մը ամիս չանցաւ որ կրակ ու բոց կը ժայթքէին Ռուսիոյ դէմ։ Վտանգի առաջին զանգակի հնչման, հրացանի առա-

ջին արձակման զգաստութեան և խոհեմութեան վերաբերուելու պատմութեանը հազած եւրոպական մայրաքաղաքներու մէջ գիտութեամբ կ'ըզեն, խոհեմութեան յորդորներ կարգադրու համար։

Աւստրիա պէտք է ըսել թէ ծանր և պատասխանատու արկածախնդրութեան մէջ կ'ենտուի, տիրապետող զինուորականութեան յաղթանակով, Սերպիոյ ծրարեց-ժողով կայսրէն չէր սպասուեր բնաւ իր կեանքի վերջալուին մէջ տեղի տալ արտաքին ազդեցութիւններու առջև։ Եւ թող չկարծուի թէ Սերպիոյ Յունաստանի և փոքրիկ Գարաաղի ոյժերն կարծուածին չափ արհամարհելի են, որոց վրայ անկասկած պիտի գան աւել նալու ստուար թիւով ուս կամաւորներ։

Աւստրիա իր յուսացածին չափ զիւրութեամբ չպիտի կրնայ յաղթել Սերպիոյ և յաղթանակի թափօր մը չպիտի ըլլայ անոր բանակին յառաջադրուածը։

Ինչ որ ալ ըլլայ սակայն, եթէ պատերազմի առաջին շաբաթներ, եթէ Գերմանիա կամ Ռուսաստան չյաջողին իրանց զեբերուել մէջ, եթէ պատերազմը կարելի ընեն գոնէ սահմանափակել, պատերազմի արդիւնքն ինչ որ ալ ըլլայ, անոր վերաբերուելն ետք, պարզաներու մէջ բաւական նոր փոփոխութիւններ պիտի կատարուին և թերեւ վերջականապէս անգործութիւնը տիրէ հոն որ այսքան դաւրճու կուտարնծորը զարձաւ։

Հ. Մ.

ՀԱՅՆԵԼԻՆ ՄԷՁ

Ինչպէս առիթ ունեցայ շատ անգամներ ընելու, տեսչական խնդիրը միայն իզմիրի մէջ գոյութիւն չունելու Պոլսոյ մէջ ալ այդ ցաւէն կ'տառապին շատ մը վարժարաններ անդարմանելի վէճք մը որ որքան մաքրելու աշխատիս այնքան աւելի լայնի կ'ըսցուի։ Թարախ կ'ըզուի, կ'հոտի, վերջապէս առանց նշտրակի, առանց վիրաբուժի աշակցութեան կարելի չէ միանգամ ընդ միշտ զայն անհետ ջնջել։ Ուրեմն կտրելու է, ուրիշ միջոց չկայ։

Այս անգամ լուրը Բերայի Եսայեան վարժարանէն կուգայ։ Հոն իրենց թիւնածութիւնը դեռուելու թիւը հասեր է 30-40ի, ասիկա միութեամբութիւն մը պէտք է ըլլայ մեր Ուսումնական Խորհուրդին, որու ներկայացող թիւնածութեան թիւը երկուստասանիսկէ մը աւելի չբարձրացաւ, հապա եթէ ո՞չ 30-40ի, 20ի բարձրանար, ի՞նչպէս պիտի կրնայինք տակէն ելնել, երբ տասներկու քան տակէն չկրցանք ելնել և ստիպուեցանք renseignements Պոլսոյ գործակալութեան (իմա՞ կեղր)։ Ուսումնական Խորհուրդը գիտել 12էն յարմարագոյն դատուած Յի մասին տեղեկութիւններ քաղելու։

Բայց դառնանք Եսայեան վարժարանի, Բերայի թաղականութիւնը այդ 30-40 թիւնածութիւնէն 7 հատ ընտրելով, մեր իզմիրի Ուսումնական Խորհուրդէն ալ օրինակ առնելով զիմեր է կեղր, Ուսումնական Խորհուրդի յարմարագոյնի մը որոշման համար, ժամանակի մէջ «Բերայի մը» կ'ըզեն տրուած որոշումը, կ'ազդէ ու կ'ընեն, իսկ տեղեկութիւններ 7 թիւնածութիւններ,

մի առ մի տեղեկութիւններ հաղորդելով անոնց մէջ միոյն վրայ։

Առաջին թիւնածութիւնը Պ. Մարի խորհուրդ կուտայ Երեւան վերադառնալու։ Պ. Շամառանեանի տանի կոթի մը վրայ ճառելու կարողութիւնը գոյելէ ետք սըխալ հասցէի մը եկած ըլլալը կ'ըզէ և Ատաբազար լաւագոյն վայր կ'համարի անոր համար։ Պ. Խաժակի տեսչական կարողութեան մասին կ'ըզէ ընթերցողն Պ. Գրիգոր Անգուլի յոգուածին, զոր Գալիսիոյ հրատարակած էր երէկ։

Վերջապէս կ'ըզեն Պ. Պ. Նաւարեանի, Շալաբանի, Զաքարոսեանի, Մինասեանի մասին և այս վերջին երկուքներու արժանաւորութիւնն միայն կ'հաստատէ։

Զարմալալի չպիտի երևի մեր Ուսումնական Խորհուրդին որ իր երեք թիւնածութիւնէն միոյն խնդրել չգտնուի թաղականութեան ընտրած եօթներուն մէջ, և այդ անուն առաջարկ-նամակը զամբելը նետուի, ինչպէս գրած է ժամանակ, մնացեալ 30ներուն հետ, անշուշտ ընթերցողն և Ուսումնական Խորհուրդին հասկցան որ կ'ակնարկէ Պ. Բարսեղեանի, ինչո՞ւ համար Բերայի թաղականութիւնը որ մօտէն պէտք է ճանչնայ գոնէ Պոլսոյ մէջ գտնուող և անկից իրենց թիւնածութիւնը դեռուելու արժանիքը։ 40ներուն մէջէն զատած և ստիպուելու կարգին չըզեն նաև այդ հրապարծ Պ. Բարսեղեանի, որու ընտրութեան համար թեւերին են սօթիքի տեղւոյն ծանօթ խմբակի պարոնները, իրենք ամենագէտ ու ամենակարող դաւանելով զայն, որու միակ արժանիքն կ'ըզեն դաշնակցական ուղիւն է։

Թերեւս առաջին թիւ Պ. Բարսեղեան չէ գիշած իր թիւնածութիւնը դնել Բերայի Եսայեան վարժարանի տեսչական պաշտօնին, ասիկա տեղեկի է, բայց իրենց հետ պիտի ընդունի մզ մը թէ իրապէս չէ դրած. սա որոշ և բացայայտ պատճառաւ որ իր անարժանութիւնը կը ճանչնայ և գիտէ որ մօտէն զինք ճանչցողները շատ լաւ գիտեն թէ չկրնար այդ վարժարանը կոտակարել և օգտակար հանդիսանալ և երբ կ'ըզուշտայ Բերայի Եսայեան վարժարանի տեսչականութեան թիւնածութիւնը դնել, ինչպէս կուենան համարձակութիւնը իզմիրի երկուստ վարժարանաց իր թիւնածութիւնը դնելու համար զայն, ուր երկուստ 750է աւելի ուսանողներ կ'ըզեն և ասից զատ եթէ այդքան կարողութիւն ունեցող մարդիկներ են անոնք, ինչպէս Պոլսեցիք ձեռք ձեռք չեն յափշտակել ուր այնքան սով կայ տեսչի։

Մեր Ուսումնական Խորհուրդը չգոհանալով ցարդ ստացած տեղեկութիւններէն թող սպասէ կեղրական Ուսումնական Խորհուրդէն զայն պատասխանին, եթէ բան գործ չունի, խնդրել չէ անշուշտ եթէ վարժարանները փոխառակ Սեպեմբերի, Հոկտեմբերի բացուին, ինչ կ'ըլլայ ամիս մը, երկուստ, վերջ ըլլայ, ազգային սընտուրը կ'օգտուի...։

ԵՍ

ԱՄՓՈՓՈՒՄ Հ. ԷՅ. ԵՐԱՄԵԱՆԻ ԲԱՆԱԽՈՍՈՒԹԵԱՆ (ԹՈՒՆԻՍ 6Ի ՀԱՆԴԵՍԻՆ ՄԷՁ)

Մանուկ էի երբ 1868-ին Հայոց Հայրիկի բերնէն լսեցի հետեւեալ մարդարեւական իրճը։ «Եթէ Աստուած ինձ 40 տարի ալ կեանք պարգեւէ, ես Հայաստանը փրկուած պիտի տեսնեմ»։

Այն օրէն անցան երկար տարիներ, և իրիմեան տեսուած և լսեց անհուն ազէտներ

և վերջապէս 1907-ին իր աչքերը փակեց, տեսնելով սակայն Անկիւ-Ռուս համաձայնութիւնը որ Հայաստանի ճակատագրին վրայ մեծ և փրկաւէտ ազդեցութիւն մը պիտի ունենար։

Այդ թուականէն մինչև այսօր 7 տարուայ ընթացքին մենք հանգիստտես եղանք քաղաքական այլազան իրադարձութիւններու և թրքական Հայաստանի 6 նահանգներու բարեկարգութեան չուրջ բանակցութիւններու՝ որք հուսկ ուրեմն Բ. Դրան հաճութեամբ յանգեցան ներկայ տարուայ (1914) Յունուարին և Փետրուարին Թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջև նախատարաքննուած բարենորոգմանց ծրագրին, զի Բ. Դրան ալ համոզուած է որ հայը Փոքր Ասիոյ մէջ մանաւանդ տէրութեան ամենակարեւոր նեցուկն է և որուն ապահովութիւնն ու զարգացումը պիտի նպաստէ ոչ միայն տէրութեան գանձին ալ ի թերք ու քրիստ եղբայրներու կրթութեան, զի այս երեք տարիներն ալ ամենամեծաւոր կապերով իտրու կապուած են Հայաստանի մէջ։ Այդ ծրագիրը իր առաձգական հանգամանքով կրնայ տակաւին շատ սեղմութիւն ունենալ թարկելի կամ ընդլայնելի պարագայից կամ պատահականութեանց բերմամբ բաց որովհետեւ առաջարկուեցաւ ինչ մշակուել, ցաւ այն Ռուսիոյ նախաձեռնութեամբ և Հայկական վեց նահանգներու անուամբ, մեզ համար ուրեմն քաղաքական շատ խոր և մեծ նշանակութիւն ունենալու կոչուած է։

Բայց ինչ պէտք է լինի մեր հայրուս դերը Հայաստանի վերանորոգութեան գործին մէջ, եթէ մենք ապաւենք ամեն բան Եւրոպացիք քննչներէ կամ կառավարական պաշտօնեաներէ, եթէ ապաւենք երկաթուղիներու շինութեան, եթէ վերջապէս այժմէն չաշխատուի թուական առաւելութիւն ձեռք բերել և հայ տոհմային կրթութեան գործը որոշ ուղղութեամբ կազմակերպել, մենք ունեցածին ալ պիտի կորսնցնենք։ Բարեկարգութեան պիտի օգտուին օտարներ և օտար դրամագրութիւններ և Հայաստանի գիւղացին ու քաղաքացին տեղի տալով անմիջելի ոյժերու պիտի ենթարկուի Եւրոպայի հողագուրկ կամ գործաւոր դասակարգի անախանձելի կացութեան, մինչ այսօր ապահովութեան զուրկ և ծանր տուրքերէ ճնշուելով հանդերձ, զրեթէ ամեն հայ գիւղացին հողատէր է և կը վայելէ քաղաքացիական ամեն իրաւունքը։ Արտասահմանի Պոլսոյ և իզմիրի Հայ գաղութները որոնք նիւթական և բարոյական անհամեմատ առաւելութիւններ կը վայելեն և որոց ամենքն ալ Հայաստանի և հայրենիքի անունով կը խօսին և գեղեցիկ գեղեցիկ երազներով կ'օրորուին, պէտք է ուրեմն լուրջ նկատողութեան առնեն իրենց գործին մէջ, իրենց պարտքն է նպատաւորել և քաջալերել գաղթականներու վերադարձը, զօրացնել և բարձրացնել երկրորդական կրթութիւնը Հայաստանի մէջ։ Զինեւ պանծանք յոգուած Հայաստանի գիւղացիին և վերջապէս գնել կալուածներ նոյն իսկ իրենց օգտին համար զի հողերու արժեքը Հայաստանի մէջ քանի մը տարիէն քանի մը պատիկ պիտի բարձրանայ։

Եթէ կուգուի հայութիւնը կեղրուանք և զօրացնել, ամեն տեսակետով յարմարագոյն կեղրուել Հայաստանն է, ուր կը բնակին տակաւին 11/2 միլիոնի մօտ չափի, իրենց արեւմտեւ ու արտասուքով զ պահպանելով հայրենի պատմական փառաւոր յիշատակներ, նախապետական

և հայկական մաքուր բարձր և վերջապէս սպառազօր վառ յոյսերով ոգեւորուած ի-կական հայութիւնը, Նոյնաբնի և թերեւ թուով առաւել հայեր կը բնակին Ռուսա-կան և Պարսկական հայաստաններու մէջ հովանաւորուած հայութեան յաւիտենա-կան զանապառ Մասիսէն, և ուղղակի միասին Միջին Արեւելի յորդանոս ժամանակներով Այո՛ւ, ճշմարիտ հայու-թիւնը, եթէ կը խոստովանենք ինչզիքնք-նին Հայ և կը պարծինք առնուող 3000 ամբողջ հնութեամբ, պիտի կրնանք պտել միայն Հայաստանի մէջ, ուր ահիւ քարի կտորը կամ հողակոյտը պատմու-թիւն մը կը լինեցնէ, ուր դրամատիկ բուրուրներ ծաւալող ամեն ծագիկը հա-յուն արիւնովը և արցունքովը ոռոգ-ուած է։ Հոն է մեր քանդուած օճախը՝ զոր բոկ և գաղթական հայերը ձեռք ձեռք տուած վերաշինելու պէտք է աշ-խատին։ Հոն անձանթ են ապօրէն կե-նակցութիւններ, առանց թողութիւններ, առանց լեռներ և կի- զի ամեն մարդ այր թէ կին նուիրական պարտք կը համարի առանձնապէս և ընտանիք կազմել։

Մինչ շատ աւելի զօրաւոր ազգեր ան-հետացած են պատմութեան թատեր-բե-մէն, Հայը արհաւիրաց և արիւնք անցեալի մը մէջ ի հանդէս բերած է ապ-րելու կամք և ոյժ և 3.000.000 է աւե-րի թիւ մը կը ներկայացնէ այսօր հայրենի հողին վրայ, բարձրաբարձու գովելով թէ ինքն տակաւին կուզէ ապրիլ և թէ տակաւին դեր ունի կատարելու արեւել-քի պատմութեան մէջ։

Հայը շատ ճշմարտաբար տեսած է բոլոր չորս ազգայնի վրեժած են զինքը։ Ա. Հայ ընտանիքը, որ իր նահապետական կազմութեան մէջ և Հայ ազգային նկա-րագրով սուրբ և ուր կինը իբրեւ վեհա-նան կայս կը հակէ ոչ միայն բարուց մաք-րութեան և ընտանեկան օճախի պայ-ծառութեան, այլ և պահպան հրեշտակն է ազգային և կրօնային աւանդութեանց։ Բ. Նիկեացի, որ քրիստոնէութիւնը ապ-գայնացուցած և սեղծած է Հայ քրիս-տոնէութեան անջնջելի և անբաժան զա-յափարը ու ոգին մեր մէջ։ Գ. Հեզուս, որով արձանագրուած են մեր նախնաց փառքերը և զոհողութիւնները հայ քրիս-տոնէութեան պահպանման համար և որ իր հին և նոր ձեւին մէջ իրաւունք կու-տայ մեզ պարծենալու իբրեւ քաղաքա-կիրթ ժողովուրդ։ Դ. Հայ դպրոց որ մա-նաւանդ ներկայ միջակին մէջ վճռական դեր մ'ունի կատարելու։

(Մնաց, վաղը)

ԴՊՐՈՑ ՄԸ ՌՈՒՄՏԻԿԻՆԻ ՄԷՋ

Դանի մը տարիէ հետե քաղաքս հաս տառուած բնիկ Ռուստիկինցի Մեծ, Առաքել էֆէնտի Ապահունի՝ որ փաստաբանութեամբ կը պարտապի, ազգագուտ խորհուրդ մը յղացած է, այն է Ռուս-տիկին գիւղաքաղաքին մէջ որ Եղգատի վիլայէթին մէջ կը գտնուի իր ծախ-քով դպրոց մը հիմնել ի յիշատակ

իր հանգուցեալ ամուսնոյն Տիկին Մա-րիւս Ապահունիի՝ որու մահը ամսնթա-րեկի վիշտ մը պատճառած է իր հաւա-տարիմ զգայուն սրտի։ Առաքել էֆէնտի Ապահունի իր այս գովելի նպատակը ար-դէն հաղորդած ըլլալով Կ. Պոլսոյ ամե-նապատիւ Պատրիարքին, Նորին Սրբապ-նութիւնը պաշտօնական նամակով իր անհուն գոհունակութիւնը յայտնելէ վերջ այս օգտակար խորհուրդի մասին՝ կը հր-րաւիրէ զինք բանակցիլ Եղգատի Առաջ-նորդարանին հետ՝ որու հարկ եղած լանձ-նաբարութիւնն ըստ ըլլող կը յայտնէ, առաջարկուած դպրոցին տեղը նախա-պէս պատրաստելու՝ շէնքին յատակագիծն ու ծախսը քանակութիւնը ճշդելու և ըստ այնմ տեղական իշխանութեան զի-մուծ կատարելու համար, և կը լանձնա-բարե արգիւնել մասին անմիջապէս տե-ղեկութիւն հաղորդել Պատրիարքարան, որպէսզի երբ ըստ օրինի տեղական իշ-խանութեանց կողմէ խնդրել տեղեկագրուի Պոլիս կեդրոնական կառավարութեան՝ Պատրիարքարան իր կողմէ կարեւորն ի գործ դնէ ֆէրմանը ձեռք բերելու հա-մար Ապահունի էֆէնտի թելադրուած նախա- ուղղութիւնէ արդէն Եղգատի առաջնորդարանին։

Ապահունի էֆէնտի որ ազգասէր անձնաւորութիւն մէ, ձեռնարկը գովելի է անշուշտ, Երանի թէ բարեգործութեան ձեռքուն վրայ իր բարի օրինակին հետե-ւող ուրիշներ ալ գտնուին, ինք իր այս կրթասէր լուսամտի խորհուրդով աղագ-յին բարեբարոյի անուշ պիտի ժառանգէ իրաւամբ, իր հիմնելիք դպրոցը պիտի յաւերժացնէ չէ թէ միայն իր հոնգուց-եալ տիկնոջ՝ այլ նաև բուն իսկ իր ա՛մ-նական յիշատակը, Տարակոյս չկայ թէ Ապահունի էֆէնտի իր այս գովելիք բա-րեգործութեամբ յարգանք և համակիթ վերաբերում մը պիտի գտնէ հոս ազգային շրջանակներու մէջ։

Մ. ՆՈՒՊԱՐԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՄԱՐԱ

Թեմական փոխանորդ Տ. Հրանտ վղ-որ շուրջ երեք շաբաթ առաջ քաղաքէս ուղղակի մեկնեցաւ Մաղուիս, երէկ երե-կոյ իզմիրէ քաղաք հեռագրի մը համե-մատ վերադարձաւ քաղաքս սրբազան Առաջնորդ Հօր քաղաքային թեմական փոխա-նորդի պաշտօնը։ Տ. Հրանտ վղ. Մաղ-ուիսէ անցած է Գառապա, Գրեղաճ և Դընիզ, ամեն տեղ զրաղելով թեմական առկայ խնդիրներու կարգադրութեամբ և լուծեալ թաղականութիւններու կազ-մութեամբ։

—Մեր ընթերցողներու ուղադրութեան կ'յանձնեմք մեր վաղուան թիւով հրատա-րակելիք առաջնորդող յղուածը, որ մեր մեծաշարք բարեկամին և ձանթ զը-րագէտ-բանաստեղծ Մէթր Վահան Մա-լեղեանի կողմէ օտորագրուած է։

զաց, թաւալեցաւ դանիւնի մէջ և ծա-ւալեցաւ դուրս, ուր կաթակի արաքու-թեամբ տարածուեցաւ այն լուրը թէ թագաւորը կը հաւանի գուժարիլ Ընդհ. կարգաժողովները... Կի՞ր թեթեւօրէն ժպտած էր։ Տ'էքէրնոս՝ ինչպէս հիացման՝ խոնարհած էր։

—Ընդհ. կարգաժողովները, շարու-նակեց թագաւորը, պիտի գուժարուին Պը-լուս քաղաքին մէջ, և անոնց բացման թուական կորոշենք Սեպտեմբերի տաս-նըհինգերորդ օրը։

—Կեցցէ՛ թագաւորը, կրկնեցին պատ-գամարդները անկեղծ խաղաղաւու-թեամբ մը։

Եւ քաղաքին մէջ, Շարիքի քաղքի նիւերը և Բարիզի ապալխարողները միե-նոյն աղաղակ կը կրկնէին՝ տեսակ մը հպարտութեամբ, Ընդհ. կարգաժողովնե-րու գուժարման հրաւերը արդարեւ այն-պիսի յաղթանակ մըն էր զոր ո՛չ ոք պի-տի համարձակէր յուսալ։ Միասնաբար ին-նէն էր որ ուղղակի պիտի վիճաբանէր ազնուականներու կրկնին և ժողովուր-դին հետ՝ երկրին շահերուն վրայ... Հանրի Գ. իր մօրը խրատներուն հա-մեմատ Ընդհ. կարգաժողովներու գու-

—Մեր ցաւակցութիւնները կ'յայտ-նենք Տէր և Տիկին Պ. Յ. Վանեանի ո-րնք զժողովներուն ունեցած են կոր-րեցնելու իրենց երկամեա, զաւակը փոք-րիկն ժիրայր։

ՔԱՂ. ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմանական կառավարութիւնը ինչ պէս օտար բոլոր դաշինքներուն, մասնա-ւորապէս ալ Բեթերզպուրկի, Լոնտոնի և Բարիզի դաշինքներուն մօտ դիմումներ ըրած է որպէսզի աւստրո-սերպ վէճը այդ երկու կառավարութեանց յատուկ վէճ մը նկատեն որպէսզի սահմանափակուի տեղ-ւոյն մէջ։ Եւրոպայի խաղաղութիւնն չի վրդովելու համար, Գերմանիան իր այս տեսակէտը պարզած է միւս տէրու-թեանց։

—Պոնտի և Հերսէկովիտի մէջ գի-ւտնագրական յարաբերութեանց խզումը Աւստրիոյ Սերպիոյ միջև մեծ գոհուեա-կութեամբ ընդունուած է։ Փողոցներու մէջ համախմբութիւններ արգիւտուած ըլ-լալով, պաշարման վիճակի յայտարարու-թեամբ ժողովուրդը սրճարաններու մէջ համախմբուած է և սկսած հայրենասիրա-կան ցոյցեր ընել։ Գիւրեղեան մէջ մեծ լազուրէթն մը, որոնց մէջ բազմաթիւ իսլամներ, հաւաքուած են կառավարչա-տան առջև և հայրենասիրական ցոյց մը ըրած են, երգելով կայսերական քայլեր-գը և գեցցէ կայսրը աղաղակելով։

—Սթէֆանի գործադուլութիւնը կ'ըսէ թէ Ռուսիա ու է զինուորական միջոց ձեռք չէ առած։ 1991 պահանջներու վը-րայ է խնդրը, որոնք դրօշի տակ կան-չուած են բաւական ժամանակէ ի վեր, ներկայ կացութեանն շատ առաջ։

—Հոմոսի քաղաքական շրջանակներէ բացարձակապէս կ'որոշեն Ռուսիոյ զի-մումները Աւստրիոյ մօտ իտալական կա-ռավարութիւնը հանդարտութեամբ կ'ըս պատէ դէպքերու ընթացքին, որոնց մէջ զկարար միջամտել, որպիսի ժամանակ որ կ'սկսուի թիւնը սահմանափակուած մնայ Սերպիոյ և Աւստրիոյ միջև։

—Իտալական թերթի մը թղթակիցը Սերպիոյ ներկայացուցիչն հացօփոյժած ըլլալ, հաստատած է այս վերջինն որ Սերբիոյն պիտի հրաւիրուի Նիշի մէջ, Սերպ դիւանագէտը աւելցուցած է որ ե-թէ Սերպիա յարձակում կ'ընէ, բուն կեր-պով պիտի պատպանէ ինքզինքը։ Սերպիա կ'ըսայ որ առանձին չպիտի ըլլայ։ Ամեն պարագայի տակ, սերպ բնակչութիւնը պիտի գիտնայ մեռնիլ, իր պատիւը և ան-կախութիւնը պաշտպանելու համար։

—Կ'տեղեկացուի որ սերպ կառավա-րութիւնը ընդունած է Աւստրիոյ վերջ նազրին մէջ զառական պահանջներն, բայց սպաւորութիւնն ունեն որ Աւստ-րիա չպիտի նկատողութեան առնէ այս զինուորականները որովհետեւ որոշած է յէպքերը փութացնել։

—Աւստրո-Հունգարական պանթան իր

չեզընի սակ հարիւրին 45ն բարձրացուցած էր։

—Սլոււ երիտասարդներու և ուսա-նողներու խումը մը ցոյց մը կատարած է Բարիզի աւստրիական դեսպանատան առ-ջև, անկցի Աւստրիա աղաղակներով, բայց աստիճաններ գրուած են ցուցարար-ները և ձերբակալութիւններ ըրած են։

—Գերմանական մամուլը կ'ըսէ թէ Աւստրո-Հունգարիոյ պահանջներուն արդարացիութիւնը պիտի ճանչնան, եթէ լրջօրէն խնդրոյն պատճառները հասկնան։ Սերպիոյ մասնակցութիւնը զատկաւ առաջի կեանքը բաւական համար հաս-տատուած է։ Այն պահուն որ Սերպիա յառաջ գալիք վտանգներն, նախատեսե-լով, կ'մերժէ այս արդարացի պահան-ջներուն գահացում տալ, կ'ըստանք որ մեծ տէրութիւնները, հասկնալով կա-ցութեան ծանրակշիւ հանգամանքը պի-տի ուզեն որ աւելի բարձր կնճուտու-թիւններ չծագեն Աւստրիոյ և Սերպիոյ այս ընդ սրունքին։

—«Թէրեֆան» այն կարծիքն ունի որ Թուրքիա և Պուլկարիա աւելից լաւա-գոյն առիթ մը չեն կրնար գտնել պա-հանջելու համար Պուրթէի դաշնագրին հիմնական վերաքննութիւնը։ Այսպէս Պուլկարիա պէտք է գիտնու ընէ Ռուսիա-իոյ վերջնագրի մը, անոր ձանդաղեցնելու համար Պուլկարիոյ և Թուրքիոյ որոշումը միասին գործելու Յունաստանի դէմ, Եւ եթէ Ռուսիան յամառի Պուրթէի դաշ-նագրի պաշտպանելու, Պուլկարիա պէտք է ցցուի անոր դէմ, ինչպէս մենք յու-նաստանի դէմ, կարեւորը այս առիթն օգտուին է։

—Պոլսոյ սերպ պատուիրակութիւնը Պուլկարիոյ հեռագրի մը ստացած է որով կը տեղեկացուի պատերազմին պաշտոնա-պէս հոչակելու և բոլոր գեներալ վրայ թշնամութեանց սկսած ըլլալը։

—Սերպիոյ աւստրիական նաւ մը ուղմ-բակոծած են, Ասա Գալէի մօտ, Դանու-բի մէջ։

—Վիեննայի թերթերուն մէջ կոմս Պէրսիֆօլ յայտարարութիւն մը ըրած է որով Սերպիոյ տուած պատասխանի մա-սին Աւստրիոյ ղեկավարները կը յայտնէ և պատերազմի հռչակուելու անհրաժեշտ կը նկատէ։

—«Թայմս» կը գրէ թէ կատարուած գիմումներու հետեւանօք, կացութիւնը նուազ սպառնալից ըլլալ կը կարծուի։

—Վիեննայի տեղեկացնեն թէ Պե-կրատի գրաւումը մօտաւորապէս ըլլայ։

—Սերբիոյ քաղաք Կրէյ փարամէթին մէջ յայտարարած է թէ արտօնած է Անգ-լիոյ դեսպաններուն կառավարութեանց գիմումներ կատարել անմիջապէս գուժա-րելու համար Հոնտոնի մէջ։ Ֆրանսայի, Գերմանիոյ և Ռուսիոյ դեսպաններն ար-դի կ'սկսուի թիւնները հարթելու համար։

—Աթէնքն հասած հեռագրի մը Սեր-բիոյ քաղաք Կրէյի առաջարկին բոլոր պե-տութեանց կողմանէ ընդունուած ըլլալը կը հաղորդէ, բացի Ռուսիայէ և Աւստ-րիայէ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

[16]

ՄԻՇԵԼ ԶԷԿԱՐՈ
ԲԱՐՏԱՆԱՆՆԵՐԸ

ՓԱՌՍԹԱՆ ՊԱՐՏԵԱԼ

Պ.

ՀԱՆՐԻ Գ. (Շար)

Հոս Հանրի Գ. դադար մը առաւ, կարծես աւելի լաւ տալու համար Կիզի-Դաթէրիի պատրաստած հարուածը։

—Երեք դասակարգերու պատգամաւորներուն ներկայութեան պէտք է խօսինք, յարեց թագաւորը աւելի զօրաւոր ձայնով մը։

Քաղաքները ուրախութեան սար-սուրճով մը համակուեցան։

—Պարսկերէն, հանցե՛ք ուրեմն առայժմ տանիլ այս պատասխանը, որ մեզի և մեր ժողովուրդին արժանի միակ պա-տասխանն է, թագաւորը պիտի գուժարէ Ընդհանուր կարգաժողովները...

Որոտագին ծափաբարութիւն մը թըն

մարումը հռչակելով՝ փոթորիկին թափը մեղմացուց. վիճաբանութիւնը խսկոյն վերջ գտաւ նիստը դադարեցաւ, ամեն խնդրի Ընդհ. կարգաժողովներուն յանձ-նուեցաւ, և թագաւորը պատրաստուեցաւ թափօրով երթալ մարտիկեղեցի։

Փողոցին մէջ Շարիքի քաղաքները կարգով շարուեցան՝ ձեռքերին, մամու-րանով։ Բարիզէն եկող արեղանները և ապալխարողները կարգ կտող կեցան։ Բայց այն դաշնակիցները որ գինուած եկած էին՝ հոն չէին։ Ուր էին. Ընդհուպ երեցաւ Հանրի Գ. որ իր մեծաքան էր ընդհանրա-տիպակէ վերադարձն և ազատազգայարգ զինարկը հանած ըլլալով կը յառաջանար զինաբաց բոկոտն և կոշտ կտանէ վե-րալկու մը հազած, Վիզը անցուցած էր վարդարանը և ձեռքը բռնած էր խոշոր մօմ մը։ Շրջապատուած չէր զին-ւորներէ, ո՛չ ալ ազնուականներէ, այլ կը քայլէր առանձին իր շուրջը թողով ընդարձակ պարագ միջոց մը, իր հոտէն քանի մը քայլ հեռու կուգային երկու աքեղաներ, խնամով ծածկուած իրենց կնգուղներով։ Պարսկաներէն դուրս ինչպասէին Մայէն և Կիզի կարտինալը։ Հոն համախմբած էին երեք չորս հարիւր լաւ զինուած դաշնա-

կիցներ, Կրիյեօի բանակը հանգիստ կառ-նէր դաշտագետնի մը մէջ, և Մայէն ձիու վրայ հեծած՝ կը փորձէր այս զօրքերուն թիւը հասկնալ՝ վրանները համրելով։

Կիզի դուքսը հասաւ ճիշդ այն վայր-կեանին ուր քաղաքին զանգակները կըս-կէին միահաղոյ, հնչել, այսինքն այն վայրկեանին ուր թափօրը ձաժալ կ'ել-լէր, Կարտինալը ակնարկով հարցափորձեց զայն։

—Լաւ ուրեմն, ըսաւ դուքսը՝ ուսերը թօթուելով, թագաւորը ի նիստ կը հրա-ւիրէ Ընդհ. կարգաժողովները՝ սեպտեմ-բեր 15ին, Պուլուսի մէջ։

—Օ՛, օ՛, ըսաւ կարտինալը, այդ կերպով Վալուա պիտի փոխուէր անշուշտ եթէ...

—Եթէ ճակատագիրը այսօր իսկ, քա-նի մը վայրկեանէն, չի գործադրուէր, ըսաւ Կիզ ստոնօրէն։

—Ինչպէս պիտի գիտնանք որ գոր-ծադրուած է, յարեց կարտինալը սրտա-տալի, միջառա Մայէն աչքերը խոշոր բացած կը նայէր Կրիյեօի բանակին կող-մը...

—Մեծ զանգակը տասներկու հար-ուած պիտի զարնէ... Եթէ վեց անգամ

ՀԵՌԱԳԻՐ

—«Մաթէն» միւս կողմէն Սըր Է. Կը-
րէյի առաջարկին վիճակը ըլլալը կը տե-
ղեկացնէ Գիւրմանիոյ բռնած աննպաստ
դիրքին հետեւեալը:

—Աթէնքէ կը տեղեկացնեն թէ, Յու-
նաստան իր չէզոքութեամբ պատմապա-
հաճաբար Մանաթըրի Սերպ զօրքերու Սերպիկէն
անցնելու արտօնութիւն չէ տուած:

—Բալթի մէջ աւատարկական նաւատոր-
մի կեդրոնացումը, ի հարկին յունական
յարձակմանց դիմադրելու համար կա-
տարուած է:

—Աւատարկական զօրքերականներէն մին
անցած է Դանուբը և Գլենաք հասած է:

—Սերպիկան տեղագրութիւնը հայտնի պատ-
րաստութիւններ կը տեսնէ, կեդրոնացած
խուսաբերութիւնը 250000 կ'անցնէ:

—Կը հաստատուի թէ, Անգլիա թըր-
նաւորական ատաղձը առնելու համար
շահքեր կը կատարէ:

—«Մաթէն» կը գրէ թէ, Անգլիա
Պէրսիէն և Վիեննայի կառավարութեանց
տեղեկացուցած է պատերազմի պարագա-
յին Ռուսիոյ և Ֆրանսիոյ կողմը բռնելու
մասին իր տուած որոշումը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՍԵՐ

ՇԱՌԱԹԷ մը ի վեր դադարման դա-
տապարտեալ թրքերէն թերթերէն «Անա-
տուր» երէկ վերստին հրատարակուի
սկսած է:

ՏԵՂԱԹԷ յոյն բնակչութեան իզմիրի
Մետրապոլիտին տեղափոխման շուրջ ըս-
տացան լուրերը ստուգելու և ի հարկին
այդ ծրագրին առջև առնելու համար
Իկեդեղեցի կ'օրն. ու Բաղաթ. Ժողովու-
րը նիստ գումարած են, Ժողովները ո-
րոշած են Պոլսոյ Պատրիարքարանի քաղա-
քագիր մը ներկայացնել և անոնք ոչ թէ
զայն այլ վայր մը փոխադրելու որոշ-
րան հետ անհամաձայն գտնուած են,
այլ նաև անոր պաշտօնի բարձրացում
տրուելի պահանջած են, այսքան տագ-
նապնեւում մէջ իր ցոյց տուած գործու-
նէութեան համար:

ԿԵՕՐՏԵՍԻ մէջ անցեալ օր ժամը 4ին
ատենները յաջորդական երկու երկրո-
շարքեր տեղի ունեցած են:

ԻՆՁՊԵՍ հաղորդած էինք երէկ Վանս.
Բահմի պէն լէժիի շոգնաւոր առջի օր
Գարապուրու և Չէլմէ մեկնեցաւ, կուսա-
կալը երկու օր մնաց վերջ քաղաքս պի-
տի վերադառնալ:

ՄԱՂՆԱՍԻԱՍԻ Ալայպէն թաղի բնակիչ-
դերէն թուրք երիտասարդ մը իր զենքին
հետ խաղալու ժամանակ անզգուշու-
թեամբ փամփուռներէն մին կը պայթի և
կապարը իր կուրծքը կը մխրձի: Մի քա-
նի վարկեան վերջը երիտասարդը անըն-
ջացած գետնին կ'իյնայ:

ԱՅՈՐ ևս բաւական յոյն զաղթա-
կաններ իրենց բնակավայրերը մեկնեցան
քաղաքէս:

ԵՆՄԵՆԻ երեսփոխաններէն յ. Մէհմէտ
Բ աղիպ, Էլսափտ Ալի, Էլսափտ Հիւսէին

էֆէնտները արձակուողի առթիւ իրենց
երկիրը ուղեւորելու պահուն քաղաքս
հանդիպեցան երէկ:

ԵՐԷԿ քարափի վառ Գորտէլիոն չի-
մէնթօ բեռնուած կարգ մը մաքսատան
մօտերը իր բեռը փոխադրանքի մը մէջ
տեղաւորելու պահուն ունէ կերպով մը իր
հաւասարակշռութիւնը կը կորսնցնէ և
ձիւնը ու կառապանը և իր ամբողջ պա-
րունակութիւնով ծալք կ'իյնան: Ձիւնը
խեղդուած են իսկ կառապանն ալ դեռ
մէջտեղ չէ ելած:

ՆԱԻԱՆԱՆԳԻՍՍՍ գտնուող ռուսական
«Բաթէրին» շոգնաւոր անթիւ հեռագրաւ
Սերպ և Աւատարկական պատերազմի ոյժ-
սիւր հաղորդուած է:

ՌՈՒՍ. րնգ. հիւպատոս Մ. Գալմի-
քօֆ երէկ այցելած է Իզմիրի մետրապո-
լիտին: Մետրապոլիտ Խրիստոփոսոս երէկ
այցելած է ֆրանս. հիւպատոս Մ. Գոլ-
միէի:

ՈՒՂՈՒՃԱԿԻ, Նարը տէրէի և Ձիթ-
լիկի յոյն գաղթականները առաջնորդու-
թեամբ յանձնարարութիւններ կ'ունեն-
րուն սկսած են իրենց բնակավայրերը վե-
րադառնալ: Մետրապոլիտի կողմանէ չըր-
ջակալքը զրկուած յանձնարարութեան
քաղաքս վերադարձաւ և մետրապոլիտին
տեղեկացուց թէ ամէն ինչ կատարեալ է
և առարկայի ունէ կ'էտ չէ մնացած: Այս
հաւաստումներուն վրայ մետրապոլիտա-
րանի քարտուղար Մ. Բորնոբուլուս խա-
վաղի հետ Բիոս և Միտիլի մեկնեցաւ
Անկլէզիոնի կողմէն բնակիչները իրենց
բնակարանները վերադառնալ համաձայն
համար:

ԲԵՐԵՂԻՆԻ կիմանք թէ Մանաս-
թըրցի իսլամ մը սպաննած է Ենէի Ալի
անունը աւագակապեղծ զոր վերջին մի
քանի ամսուան մէջ երեք ոստիկան զօր-
քեր սպաննած էր:

ՊԱՅԼՆԵՐԻ մէջ իսլամ մը 18 տարու
յոյն պատանի մը իր կրպակին մէջ կ'ըս-
պանէ գիշերօք և անյայտ ընելու հա-
մար զայն առժամապէս, նստարանին
տակ կը պահէ դիակը: Ոստիկան մը երբ
կրպակին մէջ կը նշմարէ անծանօթ
մը կը համարձակի հարցնել թէ ինչ գործ
ունի հոն: Ինքնակոչ խանութպանը կը
տատամսի. իսկ ոստիկանը կը կտահէ քո-
ղարկուած ոճի մը և զայն կը ձերբա-
կալէ:

ՏԷՐ և Տիկին Պետրոս Յովնանեան ի-
րենց խորին շորհակալութիւնները կը
յայտնեն ամեն անոնց որք հաճեցան իրենց
վաղամիտիկ զաւակին:

ԺԻՐԱՅՐ Պ. ՅՈՒՆԱՆԵԱՆԻ
դառնակցիմ մահուան տոթիւ թէ ծաղ-
կեպսակներով և թէ անձաք ներկայ գտ-
նուի յաղաթկաւորութեան տխուր հան-
դէսին և իրենց վշտակցութիւնները յայտ-
նել այս անմիտիկ զաւակին կորուստին
առթիւ:

Հաւատարմութիւն ինքնի... և զիս պիտի
ներկայացնէ իր զօրքերուն... Յառաջիկ
ամէն բան նախատեսած է... Սպասելով:

—Սպասելով ըստեալ Մալէն հանդար-
տութիւն:

—Օհ, գոչեց այս միջոցին կարտինա-
լը, ահաւաստիկ զանգուշեցրէ լուր կը
մնան... Թագաւորը մայր-եկիղեցի հա-
սած է... եղբրական վարկեանն է հի-
մայ...:

Եւ երեքն ալ, իրենց ձիւնը վրայ
դէպի առնէ հակած, մտիկ ըրին այն մա-
հասարկուած խոր լուծութիւնը որ կը տի-
րէր քաղաքին վրայ: Անկարագրելի
անձկութիւն մը կը սեղմէր իրենց սիրտը:

Բանի մը վարկեանն սահեցաւ... Ե-
րեք եղբայրները իրարու կը նայէին...
Եկեղեցիներէ մեծ զանգակը լուր կը
մնար...:

—Արքայական բանակատեղին մօտ եր-
թանք, ըստեալ կիլի խոյս տալու համար
ստակալի սպասուածի այն տպաւորութիւնն
որ իր կոկորդը կը սեղմէր...:

Այս միջոցին, դաշտին լուծութեան
մէջ, լայն ու խորունկ հնչ-կանութիւն-
ներով տեսակ մը մոնիւն ծաւալեցաւ օ-
դին մէջ... մայր-եկիղեցիներէ մեծ զան-

Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՈՒՐԻ 16.—Բարիգէն հա-
սած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ
Տիկին Բարիգէն դառն լրացած է և ամ-
բաստանեալը անպարտ արձակուած:

ՆՈՅՆ.— Վիեննայէ կը հեռագրեն թէ
կայսրը պատերազմի յայտարարութեան
անմիջապէս ետք իր ժողովուրդին ուղ-
ղած է մանիֆէսթ մը որով կը յայտնէ թէ
Սերպիոյ մեքենայութիւնները Աւստրո-
Հունգարիոյ ժողովուրդին դէմ ստիպած է
զինքը պաշտպանելու կայսրութեան պա-
տիւր պատերազմ հռչակելով:

ՆՈՅՆ.— Եպարքոսը պաշտօնապէս
յայտարարած է մեծ պետութեանց դեռ
պանեւորութեան թէ Թուրքիա չէզոք պիտի
մնայ աւստրո սերպ պատերազմին առ-
թիւ:

ՆՈՅՆ.— «Թան» կ'սպառնայ Գերմա-
նիոյ անոր բռնած ընթացքին համար ա-
ւստրո սերպ պատերազմին առթիւ:

ՆՈՅՆ.— Գերմանիոյ բռնած ընթաց-
քին և անոր ձեռք առած միջոցներուն
առջև Բարիգէն մէջ կը քննեն այն զին-
ւորական միջոցները որոնք ձեռք պէտք
է առնել ի պաշտպանութիւն երկրին:

ՆՈՅՆ.— Պոլսոյ հեռագրական գոր-
նակութիւնը կը հրատարակէ որ Պոլ-
կարի պիտի պահէ իր չէզոքութիւնը:

ՆՈՅՆ.— Յունաստանի Պոլսոյ գործա-
կատարը երկրորդ տեսակցութիւն մը ու-
նեցած է այսօր եպարքոսին հետ:

ՆՈՅՆ.— Վիեննայէ կը հեռագրեն թէ
Ճալմաքիոյ մէջ առաջ եկած ապստամ-
բական շարժումին առաջը առնուած է
տեղական իշխանութեանց ձեռք առած
զինւորական միջոցներուն շնորհիւ: Պա-
տերազմական ատեանը անմիջապէս դա-
տած է զիսաւոր խուճարարները և դա-
նոնք հրացանի բռնած է:

ՆՈՅՆ.— Աւստրիական բանակը Սեր-
պիոյ սահմանագիծը անցած է և Նոյի
Պազարի սահմանագիծ մէջ կը յառաջանայ:

ՆՈՅՆ.— Աւստրիական բանակը ունէ
լուրջ ընդդիմութեան չի հանդիպիր բա-
ցի քանի մը աննպաստ կոնքիւնէր:

ՆՈՅՆ.— Նոյի Պազարի աննպաստ թի-
ւով պահակախումբը աւստրիական բա-
նակին առջև տեղի տուած է և առանց
ընդդիմութեան զենքերը յանձնած:

ՆՈՅՆ.— Վերջին հեռագրիները կ'ա-
պահովեն թէ Սահմագի մայրաքաղաքը
Միթրօփիայ այսօր կամ վաղը անձնա-
տուր պիտի ըլլայ:

ՆՈՅՆ.— Վիեննայէ նոյնպէս կը յայ-
տարարուի թէ Սերպ բանակին մեծ մասը
կը համախորհուր հարաւային կողմը:

Փորձառու, հոգեւ և վկայեալ ռուսա-
ցի մը ազատ ժամեր ունենալով, պատ-
րաստ է հայերէնի, թուրքերէնի, պատմ.
և աշխարհագրութեան դասեր աւանդել
վարժարաններու, աւելեւոր և գրասեն-
եակներու մէջ: Դիւնբուրց եղանակ և
գիւրմաւադներ պայմաններ, Փափոցները
կը հրաւիրուին օգտուել առթիւն:
Դիւնբուրց խմբագրութեանս: 4—1

Զակին առաջին հարուածն էր որ կը
հնչէր... Երեք եղբայրները սոսկումէն
քարացած մնացին: Կիլի դուքսը զգաց
այն միւնիոյ շարժումը, ուժգին և միւն:
չէ աղիքները յուզող սարսուռը զոր ժա-
մանակաւ՝ անարկու գիշերուան մէջ
զգացած էր, երբ Սէն-ժէրմէնի պանգալը
մեծ կոտորածին ազդանշանը տուած էր:

—Մէկ, չնչեց կարտինալը՝ իր դա-
շտին կոթը շարժելով:

—Երկու, ըստեալ Մալէն՝ աչքերը տա-
րապարտութեան դուրս ցցուած:

—Երեք... չորս... հինգ... կը
համբէր կարտինալը՝ մեռելատիպ:

—Վեց, գոչեց կիլի դուքսը: Ուշա-
գրութիւն...:

Եւ այն ատեն տեսակ մը հեծեռնա-
հանգաւոր կոկորդին մէջ. կարտինալը
գլուխը կ'առնէ, Մալէն ակնանկութեան
մէջ կատաղի յիշող մոլորաց... Եւ երեքն
ալ նորէն իրարու երես նայելով՝ տեսան
որ վախճող ոճրագործներու յատուկ ջը-
ղաձիղ զէմքեր ունէին... (Զար.)

Ա. Զ. Գ.
Ս. Լուսաւորչեան Ազգ. Հիւանդանո-
ցի համար երկու հիւանդապահու-
թիւններու պէտք ըլլալուն, փափաքող-
ներէ կը խնդրուի դիմել Ազգ. Հիւանդա-
նոց՝ Ֆրանսերէն և յունարէն գիտողնե-
րուն նախապատուութիւն կը տրուի:
10—8 Տնօրէնութիւն
(Կիլի)

Ա. Զ. Գ.
Գարաթալի Աշխատասիրաց Մանկա-
պարտէզը մի քանի Մանկավարժութիւն-
ներ կը կարօտի փափաքողը կրնան դի-
մել Աշխատ. Մանկավարտէզը Հինգշաբթ
թի օրերը Կ. Ե. Ժամը 4—6, 15—5

ՄԻՆԻՍԵՐ
ԱՍՏԳ.— Զինուորական մարզանքներ,
Կարմիր Լոյսը 3 մաս.— Թագաւորի մը
ճակատագիրը 2 մաս և ուրիշ հետաքր-
քական ֆիլմեր:
ԲԱԹԷ.— Քսան տարուան ռուսական-
թիւնը տխուր տրամ մը և ուրիշ ֆիլմեր:

ՄԱՐԳԱՐ ՄԷՍԻԱՆ
Պատմախնայ հատուկ թիւ 3
Թաղի յաճախորդներու զերուրեքան
ամար դեղարան փոխադրած եմ Պա-
մանէն շատուցի թիւ 3 ուր կը գրո-
նուին թարմ և ընտիր դեղեր և ուր դե-
ղագիրները մասնաւոր խնամով կը պա-
րաստուին տնօրէնի և անմիջապէս:
Դեղարանս կը յաճախեն ամէն տեսակ
հիւանդութեանց համար մասնագէտ կա-
րող Հայ և օտար բժիշկներ. Հիւանդները
բժիշկներու կողմանէ կը քննուին յատուկ
բժշկանիքի սենեակին մէջ, Գաւառներէ
եկող հիւանդներու կարող և մասնագէտ
բժիշկներ կը յանձնարարուին:
Տօք. Ա. Պաշտօնը բան կ'գտնուի դե-
ղարանս ամեն օր Կ. Ա. Ժ. 8—9 և Կ. Ե. Ժ.
5—6:
Գիշերային սպասարկութիւն: 75—67

Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՄՆԵԴԱՆՈՅԻ ՏԱԳԵԱՊԸ
Ազգիա տես ներկայ խնայի կացու-
թեան մէջ, միտքարարան միակ հասոյթը
կը մնայ, սիկառի թուղթիւն, որը այժմ
կը գտնուի խղճամիտ ձեռքերու մէջ, այս
թղթի վաճառութիւն հիւանդանոցը կըս-
տանայ կարեւոր հասոյթ մը, այնպէս որ
երեք տարուան մէջ 1500 ոսկինէ աւելի
հասոյթ ստացած է, հետեւաբար ամէն հայ
ծիտող ազգասիրական պարտք մը կատա-
րած կ'ըլլայ նախապատուութիւն տալով
հիւանդանոցի թղթին:

Ուշադրութիւն Գաղազ Ամիրայի պի-
տակաձե (փուլ) պատկերին:
Կեդրոնատեղի ՅՈՒՄԵՓ ԱՆԿԵՕԶԱՆ
50—46 Իզմիր Փէշտմալընլար պաշ/

ՄԱՆՐԱՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՌԵՏԻՍ ԱՐԳԱՐԵԱՆ
Ռէյիտիէ շատուցի թիւ 11 Ս. Ստե-
փանոս եկեղեցւոյ ճիշդ դիմացը, Վաճա-
ռատանս մէջ յաճախորդը պիտի գտնեն
ամէն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Գա-
ւաղաներ, Օձիկներ, Գոլորտիկներ, Գոլորտիկներ,
Փողկապներ, Կոնակներ, Գոլորտիկներ,
Թաշիկներ, Պաննէլա շապիկներ, Գո-
լորտիկ և Օձառի ամէն տեսակներ ևլն. ևլն.:

Մասնաւոր յանձնարարութեանց և
չափերու վրայ կ'ապարտաստուին նաեւ
շապիկներ ամեն թաշիկներն զոհա-
ցնելու կարող, Ամուսնութեան մասին ան-
մըրցելի են մանաւատանս գիրները:
30—10

Ե. ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԵՏ ՄԱՍԱԺԻ
Հանի Սրամ փողոց ք. 82

Պոլսոյ մասնագէտներէն Արզուման-
եան հասած է քաղաքս և գիտա-
կան վերջին կատարելութեամբ մասաժի
մասնագիտութեան շնորհիւ ի գործ կրնա
դնել զէմքի գեղեցկութեան, ոյժի,
գիւրութեան կամ նիւարութեան, ջգային
հիւանդութեանց դարմաններ և փաթիլի,
լուծութիւն և բառալիքի խնամքներ:
Կ'ընդունի ամեն օր կէսօրէն ետք Ժ. 2էն
5, իսկ ուրբաթ օրերը Կ. Ե. ձրի հիւ-
անդներ կ'ընդունի:
30—28

National Union Society L^{td}.

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ՝ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ

Ընկերութեան ընդհանուր յարմարություններ

Պահույն, Գոյքեր, եռալի, աշխի և քան

Վարած և միևնույն պայտ վնասներու համար աշխի քան

Անգլ. Ոսկի

16.000.000

90.000.000

Այս հաստատվածք ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ շէնքեր, սպասարան, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատակաւ պայտաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԴԻՐՈՒ

LIVERPOOL II DALE ST.

PHOENIX (LONDON)

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ նշանակաւ սակեալ տնտեսական արդարեւներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

The Central Insurance Co. L^{td}.

LONDON

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ THE LIVERPOOL & LONDON & GLOBE ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Որոշ զարմարութիւնք եւ գոյքերը աշխի եւ քան Անգլ. Ոսկի 12.500.000

Յիշեալ առաջնակարգ ընկերութեան հաշտոյն նմանապէս կընդունինք հրդեհի դեմ սակեալ տնտեսական արդարեւներ, զիշարմատելի պայտաններով:

Լիազոր ներկայացուցիչ ԻՋՄԻՐԻ ԵՆ ՇՐՋԱԿԱՅԻՆ

Լ. ԵՆ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԿԱՍԱԿ ԿԱՋԱՐԻՔ ՊԱՐԳԱՆԱՆ 22, 25, 27

I. R. PRIV. ASSICURAZIONI GENERALI DE TRIESTE

Հաստատուած 1831ին

Երաշխաւորեալ գումարը 31 Դեկտ. 1912ին Ֆր. 456,085,757.31

Այսինքն Ա.Ո 18,243,430,94

Վնասներու համար վճարուած՝ Ընկ. կողմէ 1912ին Ֆր. 51,470,645,30

Եւ իր հիմնարկութենէն ի վեր [1831] » 1,168,459,027,64

Ապահովագրեալ գումարներ 1912 Դեկտ. 31ին

Կանքի ճիւղ Ֆր. 1,330,570,404,75

Հրդեհի ճիւղ 1912ին » 19,872,868,206,44

Մովային ճիւղ » » 4,193,831,692,05

Վերագրեալ Թուանշանները բաւականին աւելի պերճալիս են հաստատելու համար ինչ որ ընկերութիւնը այսպիսի ընդարձակ գործառնութիւն մը ունի որ ըստ ամենայնի կը համապատասխանէ հասարակութեան փափաքած և պէտքերուն, ընծայելով բացարձակ երաշխաւորութիւններ, տղիական կտուարելագործեալ և գործնական ապահովագրութեան սխեմաներ, ուղղամտութիւն ու փութկոտութիւն վնասներու վճարմանը մասին, չափաւոր գիններ:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել իզմիրի ընդհ. գործակալութեան:

ԱՅՍԱՍՈՒԼԱ ԵՂԲԱՐՔ

ՆՈՐԹ-ՅԵՐՄ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

&

ORTH BRITISH & MERCANTILE INS. CO.

ՀԻՐԵԶԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իզմիրի Գործակալութիւն հաստատուած

1864ին ի վեր

Դրամական Ընկերութեան Լ. Ս. 9,000,000

Տարեկան Հասույթ » 7,023,100

Պահույնի գումար » 30,189,752

Ընկերութիւնը նպատակաւ պայտաններու իր կապահովագրէ աշխի կաշտաններ, գործարաններ, ամեն տեսակ արդարեւներ ևն. ևն.:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ՃԵՄՅԱ ՀԱՏԿԵՆՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀԱՆՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԻՋՄԻՐԻՒՄ ՓՈՐՈՒ ԱՍՈՒՄ
Ֆրանկոյ քաղ, Բասաժ Սթր. 21

ESTABLISHED 1782

PHOENIX ASSURANCE
COMPANY L^d OF LONDON

Դրամական և պահույնի գումար Ա.

Ո. 4,500,000 Տարեկան Հասույթ Ա. Ո

4,500,000

«ՅԷՆԻՔՍ» 122 տարեկ ի վեր հի

մասած օտակ հրդեհի ապահովագրութեան քան

կերութիւն մ'է և ցարք հասուց և առան

քան 27,000,000 Ա. Ո. և ցարք համար:

«ՅԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրէ հրդեհի

դեմ շէնք, կարասիք և արդարեւ յոյժ նպատ-

ակաւ պայտաններով, Դիմել առ

Լիազոր Ընդհ. Գործակ. Իզմիրի

Գումարաց

F. BLACKLER

Ա. Ի. Ե. Լ. Բ. Ա. Ն

2.000.000 ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ

-ՃԻՇԴ ՈՒ ՃԻՇԴ 2,223,600 Ֆր. 1912 ԻՆ-

Ահա այն գումարը որ իսկապէս բաժնուած է բաժնեկից-ներուն, հրապարակային առնական վիճակարկութեամբ

ԱՍ ՍԷՔԱՆԷԶ ԴՐԱՄԱԳԼԵՈՒՄԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Մասնաւոր մեղմարի եւ քարկում պէտական ծրան. կառավ. հակակշի:

Ամենէ կարեւորագոյնը թոյնը մասնաւոր հաստատութեանց, որոնք այս կամ այն կերպով կ'որոշուցնեն ժողովրդային խնայողութիւնը:

ՊԱՀԵՍԻ ԳՈՒՄԱՐ 140,000,000

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ Կեանքի Ապահովագրական Ընկերութիւն:

ԲՂԵՄՈՒ «Լա Սեփանէզ» Դրամագրիտով Ընկերութեան:

ՄԱՍՆԱՐ Դեղմարի եւ քարկում ծրան. կառավ. հակակշի:

ԱՆԱՆՈՒՆ Ընկերութիւն 2,000,000 դրամագրիտով:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կեանքի՝ ցկեան հաստատութիւն:

ՆՈՐ ՊԱՀՍԱՆՆԵՐ՝ Մասնաւոր Խառն Ապահովագր.

Ընկերութեան Թուրքիոյ դրամատուն. — ԳՐԵՏԻ ԼԻՕՆԷ

Տեղեկութեանց և մանրամասնութեանց համար դիմել մասնագիտի ԲԵՐԼԻՆ-րուն կամ ընդհ. գործակալութեանց:

ՅԷՔԱՆԷԶԻ ՍԷՔԱՆԷԶ ԵՒ ԱՍԷՔԱՆԷԶ

ԻՋՄԻՐ — Պարսպարեւո խան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԵԼԻԱԻ

(Լ.Ա.Ե.ՈՐԴ. ԵՒ ՄԱՐԻՔԻՆ)

Վաճառանքիս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար արարանքներ: Աւանան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ արարանք որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները: Գիններու անհամեմատ օժանոթութիւն, արարանքներու օժանոթութիւն անմրցելի են Այցելեցէք անգամ մը ԲԱՍԵԼԻՍԹ Կեանքաւորներ համագլխեալ համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ